

ČŠI se prozatím zaměřila na základní zjišťování o učebních plánech v cyklu prvního čtení ŠVP a hodnocení jejich souladu s RVP a rámcovým učebním plánem. Souhrnné poznatky ukázaly na problémy škol při práci s rámcovým učebním plánem. V prvním hodnocení ŠVP byla zjištěna nepřipustná rizika u 29,9 % ŠVP. Školy neuměly zpracovat praktické poznámky k učebnímu plánu tak, aby byl plán v praxi použitelný a aby byl rámcem pro synergické vazby mezi učebními osnovami. Pro praxi byla matoucí také nová terminologie, např. vzdělávací oblast – vzdělávací obor – předmět – průřezová témata.

Pozitivním zjištěním byl fakt, že stejně jako v MŠ byla i na obou stupních základního vzdělávání důsledně naplňována obsahová správnost výuky, dílčí nedostatky byly zjištěny jen ve 2,3 % z celkového počtu inspekčních hospitací.

Přetrvávajícím problémem bylo pojetí průřezových témat, jejich zařazování v rámci učebních plánů a jejich naplnění ve výuce podle požadavků RVP.

Vliv velikosti tříd na kvalitu výuky

ČŠI ověřovala, jaký vliv má velikost třídy na kvalitu vzdělávání. V **početnějších třídách** častěji vyučovali odborně kvalifikovaní PP, ale také PP s nižší úrovní znalostí a dovedností vztahujících se k ŠVP, tito převážně ze skupiny nekvalifikovaných. V těchto třídách byla více využívána hromadná (frontální) výuka, a to zpravidla na úkor uplatňování diferencovaných nároků a požadavků podle schopností a možností žáků. Dílčí problémy se zde vyskytovaly v propojování obsahu vzdělávání s praktickými zkušenostmi a životními situacemi žáků, méně byla využívána motivační funkce průběžného hodnocení. Na možný výskyt rizik v sociální oblasti v početnějších třídách ukazuje nižší intenzita podpory rozvoje pozitivního vnímání sebe sama, estetického vnímání, prožívání a žákovské tvořivosti. Méně pozornosti bylo v početnějších třídách věnováno aktivitám podporujícím výchovu ke zdraví.

Četnosti použitých forem a metod vzdělávání ukazují na preferování hromadné výuky (celkem pozorováno v 90,3 % hospitací; celkově více ve velkých ZŠ – 94,4 %, případně na 2. stupni – 91,1 %) a výkladu učitele (88,6 %), to vše s odkazem na praxi, vlastní prožitky a životní situace žáků (84,9 %) a s využitím aktivizujících metod (celkově 76,8 %, více na 1. stupni – 83,4 %). Vyučující vhodně zařazují průběžné hodnocení a v pozitivním smyslu pracují s chybou (88,0 %), tím poskytují žákům účinnou zpětnou vazbu. Otevřená vzájemná komunikace byla více uplatňována na 1. stupni (83,3 %) než na 2. stupni (75,9 %).

Samostatná práce žáků, individualizovaná výuka (77,5 %) a uplatnění diferencovaných nároků podle schopností a možností žáka (62,6 %) byly pozorovány častěji než skupinová (kooperativní) výuka (47,5 %), vše ale s výrazně vyšším výskytem v malých ZŠ, resp. na 1. stupni (rozdíl 10–15 %).

ZŠ podstatně více než MŠ vytvářejí a nabízejí příležitosti pro uplatnění dětem se SVP a talentovaným (61,0 %), opět s větším výskytem (rozdíl 10 %) v malých ZŠ. Potřebná pozornost není věnována organizování aktivit na podporu multikulturní výchovy (malé ZŠ 21,8 %, velké 25,1 %).

V navštívených třídách zjistila ČŠI podíl žáků se SVP ve výši 12,6 %, v malých školách to bylo až 19,4 %. Tento ukazatel naznačil velké regionální rozdíly, nejvyšší podíl byl v Jihomoravském kraji a nejméně žáků se SVP bylo v Pardubickém kraji.

Podíl žáků se sociálním znevýhodněním byl v navštívených třídách 2,9 %, nejvíce v Olomouckém (5,8 %) a Libereckém kraji (5,7 %); v Jihočeském kraji bylo evidováno v této kategorii jen 0,2 % žáků.

V následujícím přehledu uvádíme zjištění o žácích se SVP v krajském členění.